

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobkyně: **ReaRea Globe s. r. o.**, se sídlem Planá, Severní 661, zastoupené Mgr. Renatou Václavikovou Tunklovou, advokátkou se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2014, č. j. 5290/14/5000-14203-700681, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 7. 2015, č. j. 57 Af 17/2014 – 91,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Žalobkyně je výrobcem elektřiny ze slunečního záření. Vyrobenou elektřinu dodává do distribuční sítě společnosti ČEZ Prodej, s. r. o (dále „plátce daně“). Předmětem sporu jsou platby plátce daně žalobkyni za elektřinu dodanou do distribuční sítě v období leden, duben, květen, červen a červenec 2013. Plátce daně totiž vyplatil žalobkyni fakturovanou cenu za dodanou elektřinu sníženou o částku ve výši odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“) podle § 14 a násl. zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o podpoře obnovitelných zdrojů energie“).

Žalobkyně s takovým postupem nesouhlasila a požádala plátce daně o vysvětlení podle § 237 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“). Plátce daně uvedl, že byl povinen solární odvod srazit a odvést podle § 20 zákona o podpoře obnovitelných zdrojů energie.

Rozhodnutími č. j. 413159/13/4000-17104-505133, č. j. 413163/13/4000-17104-505133, a č. j. 413164/13/4000-17104-505133, ze dne 3. 9. 2013, a rozhodnutími č. j. 468000/13/4000-17104-50259 a č. j. 468019/13/4000-17104-50259, ze dne 29. 10. 2013, (dále též „rozhodnutí správce daně“) Specializovaný finanční úřad (dále jen „správce daně“) podle § 237 odst. 4 daňového řádu zamítl stížnosti žalobkyně podané dle § 237 odst. 3 daňového řádu na postup plátce daně.

Rozhodnutím o odvolání ze dne 26. 2. 2014, č. j. 5290/14/5000-14203-700681, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti shora uvedeným rozhodnutím správce daně a tato rozhodnutí potvrdil.

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni

Krajský soud v Plzni (dále „krajský soud“) žalobu, podanou proti rozhodnutí žalovaného, podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) zamítl. Žalobkyně namítala, že jí správní orgány znemožnily prokázat rdousící efekt solárního odvodu ve smyslu judikatury Ústavního soudu (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, všechna zmiňovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>). Krajský soud zdůvodnil své rozhodnutí také v souladu s argumentací usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 76/2013 – 57, ze dne 17. 12. 2013 (publikováno pod č. 3000/2014 Sb. NSS, všechna zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), podle něhož nelze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně podle § 237 daňového řádu, ani v navazujícím soudním řízení. Zároveň zdůraznil argumentaci rozšířeného senátu, že likvidační účinky solárního odvodu mohou být za stávající právní úpravy posuzovány výhradně prostřednictvím institutu prominutí daně podle § 259 a násl. daňového řádu a rovněž poukázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015 ve věci sp. zn. II. ÚS 2216/14, v němž také Ústavní soud vyslovil, že tzv. rdousící efekt při solárním odvodu nemůže být zkoumán v řízení o stížnosti na postup plátce daně dle § 237 odst. 3 daňového řádu.

II. Kasační stížnost

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítla, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda byla zkrácena na svých právech tím, že správní orgány neprovedly dokazování likvidačních účinků dopadu solárního odvodu. Dále podotkla, že správní orgány měly posoudit její podání učiněná v průběhu správního řízení podle jejich obsahu, a nikoli podle označení, tj. jako žádost o prominutí daně, nikoliv jako stížnost na postup plátce daně přesto, že tak byla podání označena. V opačném případě by se jednalo o přepjatý formalismus.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil s právním názorem krajského soudu. Označil kasační stížnost v části, kde stěžovatelka uplatnila námitku nesprávného posouzení podání ze strany správce daně, za nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť tuto námitku mohla uplatnit již v řízení před krajským soudem. Dále žalovaný uvedl, že z textu podání stěžovatelky nijak nevyplývalo, že by se mohlo jednat o žádost o prominutí daně podle § 259 odst. 1 daňového řádu. Nadto žalovaný konstatoval, že nemá pravomoc promíjet daň a pokud by posoudil podání stěžovatelky jako žádosti o prominutí daně, musel by zastavit řízení o těchto žádostech podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, neboť by šlo o zjevně právně nepřipustná podání z důvodu chybějící právní úpravy pro jejich vyřízení. Ani v tomto případě by se tedy nemohl dopadem solárního odvodu na stěžovatelku věcně zabývat.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a v řízení o kasační stížnosti je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná. Poté tento soud ověřil, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, ke kterým by ve smyslu § 109 odst. 3, 4 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se zabýval kasační námitkou, že krajský soud nesprávně posoudil okolnosti související s uplatněním a prokázáním tzv. rdousícího efektu solárního odvodu. K této námitce Nejvyšší správní soud poukazuje na, již krajským soudem zmíněné, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 – 57 (publikováno pod č. 3000/2014 Sb. NSS), podle něhož: „[k]onkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení, které na ně navazuje.“ Tyto závěry Nejvyššího správního soudu korespondují s rozhodnutím Ústavního soudu, konkrétně například s nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015 ve věci sp. zn. II. ÚS 2216/14: „V řízení o stížnosti na postup plátce daně podle ustanovení § 237 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu může správce daně přezkoumat postup plátce daně pouze z hlediska dodržení zákonných ustanovení. (...) V tomto řízení proto není dán procesní prostor pro zvážení toho, zda tento odvod vůči plátcům daně nevyvolává tzv. rdousící efekt.“ Rozšířený senát se v citovaném usnesení zabýval rovněž otázkou, jak by konkrétní dopady solárního odvodu mohly být zohledňovány, a dospěl k závěru, že „[p]okyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně dle § 260 daňového řádu v návaznosti na § 259 daňového řádu.“

Krajský soud srozumitelně vycházel z toho, že nesouhlas s výší plateb za dodanou elektřinu stěžovatelka vyjádřila postupem podle § 237 odst. 3 daňového řádu, tedy stížností na postup plátce daně. Nic jiného v řízení před krajským soudem ostatně v této souvislosti ani sama neuváděla. V souladu se shora citovanou judikaturou proto krajský soud správně uzavřel, že problematiku údajného rdousícího efektu solárního odvodu není možné posuzovat v rámci řízení o stížnosti na postup správce daně (případně v rámci navazujícího soudního řízení). Námitka nesprávného posouzení údajného rdousícího efektu solárního odvodu tedy obstát nemohla.

Stěžovatelka dále uplatnila jako kasační námitku i nesprávné posouzení svých podání proti výši plateb za dodanou elektřinu správními orgány. Podle jejího názoru měl plátce daně i žalovaný uvedená podání učiněná v daňovém řízení posoudit jako žádost o prominutí daně podle § 259 odst. 1 daňového řádu.

Uvedená námitka je ovšem nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovatelka touto argumentací uplatňuje jiné důvody, než které uvedla v řízení před krajským soudem (k tomu srovnej například argumentaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2012, č. j. 6 Ads 150/2011 – 65). Stěžovatelka přitom mohla nepochybně uvedenou námitku uplatnit již v řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud se k této problematice vyjádřil například ve svém rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 – 155 (publ. pod č. 1743/2009), v němž uvedl, že: „*[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restrikci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem první instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponесou případné nepříznivé následky s tím spojené.*“

S poukazem na shora uvedené důvody, a konstantní judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, zamítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

IV. Náklady řízení

Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu